

Sygn. akt IV U 543/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

14 lutego 2024 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Górny

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Wawrzyniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 lutego 2024 roku w Sieradzu

odwołania Z. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w Ł.

z 23 listopada 2023 r. nr (...)

w sprawie Z. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł.

o rekompensatę

1. Zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje Z. M. prawo do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych poczynając od 17 października 2023 roku.
2. Zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. na rzecz Z. M. 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się wyroku.

Sygn. akt IV U 543/23

UZASADNIENIE

Decyzją z 23.11.2023r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. przyznał Z. M. prawo do emerytury od 17.10.2023r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego, odmawiając przyznania prawa do rekompensaty, z uwagi na nieudowodnienie co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Do stażu pracy w szczególnych warunkach nie uwzględniono okresu zatrudnienia od 1.01.1985 – 28.02.1989, 1.10.1996 – 31.07.2003, 1.05.1990 – 30.09.1996. Odwołanie poparł pełnomocnik strony ustanowiony w sprawie, który wnosił o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Nie podzielając powyższej decyzji w/w złożył odwołanie, wnosząc o przyznanie prawa do przedmiotowego świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wnosił o jego oddalenie wskazując, że na wymagane 15 lat w szczególnych warunkach Z. M. udowodnił 14 lat, 3 miesiące i 7 dni.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Z. M., ur. (...)

W okresie od 1.01.1985 – 28.02.1989, 1.05.1990 - 30.09.1996, 1.10.1996 - 3.07.2003, był zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w Cementowni (...) S.A. w T. jako ślusarz, przy bieżącej konserwacji urządzeń w Cementowni. Spawaniem zajmowali się najlepsi. Odwołujący posiadał uprawnienia spawacza, ale nie zajmował się spawaniem. Praca odbywała się w brygadzie remontowej, zajmującej się wymianą płyt na młynach, wymianą wirników, dmuchaw, przekładaniem rolek, łożysk, wentylatorów. Były remonty bieżące, planowe i awaryjne. Na jednej hali było 8 młynów cementu. Remont kapitalny 1 młyna trwał nawet miesiąc. W brygadzie byli ślusarze; spawacze byli potrzebni sporadycznie. Wózek widłowy też był używany sporadycznie na potrzeby brygady. Wnioskodawca miał uprawnienia operatora wózka widłowego. Jeżeli skarżący jeździł wózkiem widłowym, to przygotowywał pracę dla brygady remontowej, a dalej był ślusarzem. Razem z wnioskodawcą pracował E. J., który był przełożonym wnioskodawcy. Przy remoncie młyna, pozostałe urządzenia pracowały. Praca była przez cały rok. Wnioskodawca jako ślusarz musiał wyrzucić stare płyty, wykonywał prace ślusarskie każdego typu na potrzeby brygady. Wnioskodawca na potrzeby brygady woził wózkiem widłowym materiały, a potem pracował dalej przy remontach. Wnioskodawca spawał tylko w ramach brygady remontowej. Wnioskodawca nie wykonywał innych czynności niż te, w ramach brygady remontowej. Był dodatkiem za pracę w warunkach szczególnych, mleko, zupy regeneracyjne. Warunki pracy były trudne, było duże zapylenie (**zeznania świadka E. J., informacyjne wyjaśnienia wnioskodawcy – na nagraniu CD – 00:07 – 00:21:40 k. 30; akta osobowe wnioskodawcy**).

W dniu 31.10.2023r., Z. M. złożył w ZUS wniosek o emeryturę z rekompensatą (**wniosek z załącznikami/akta ZUS**).

Po rozpatrzeniu wniosku ZUS zaliczył wnioskodawcy do szczególnych warunków 14 lat, 3 miesiące i 7 dni od 22.09.1976 – 26.04.1979, 27.04.1976 – 15.04.1981, 15.05.1981 – 31.12.1984, 1.08.1989 – 30.04.1990, 1.08.2003 – 31.12.2008 (**karta przebiegu zatrudnienia/akta ZUS**).

Decyzją z 23.11.2023r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. przyznał Z. M. prawo do emerytury od 17.10.2023r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego, odmawiając przyznania prawa do rekompensaty, z uwagi na nieudowodnienie co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Do stażu pracy w szczególnych warunkach nie uwzględniono okresu zatrudnienia od 1.01.1985 – 28.02.1989, 1.10.1996 – 31.07.2003, 1.05.1990 – 30.09.1996 (**decyzja/akta ZUS**).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w postępowaniu przed organem rentowym. Fakty dotyczące charakteru pracy wnioskodawcy w Cementowni (...) S.A. w T., Sąd ustalił na podstawie zeznań świadka E. J., wyjaśnień wnioskodawcy, którym dał wiarę oraz akt osobowych wnioskodawcy. W ocenie Sądu materiał dowodowy daje podstawy do uznania, że w-ca spełnił sporną przesłankę uzupełnienia stażu pracy w szczególnych warunkach, który uprawnia do nabycia prawa do rekompensaty. W spornych okresach zatrudnienia, wykonywał bowiem pracę, która kwalifikuje się do zaliczenia do szczególnych warunków, zgodnie z wykazem A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), dział XIV poz. 25. Praca odwołującego polegała na wykonywaniu remontów na terenie Cementowni. Praca odbywała się w brygadzie remontowej. Brygada zajmowała się wymianą płyt na młynach, wirników, dmuchaw, przekładaniem rolek, łożysk, wentylatorów. Były to remonty bieżące, planowe i awaryjne. Charakteru tej pracy nie zmienia okoliczność, że wnioskodawca, który miał odpowiednie uprawnienia, jeździł wózkiem widłowym, bowiem były to sytuacje sporadyczne, nie codziennie i dotyczyło to przygotowywania prac dla brygady, w której pracował.

Uznając twierdzenia wnioskodawcy za udowodnione, na podstawie art. 235²§1 pkt 2 kpc, Sąd pominął inne wnioski dowodowe zgłoszone w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 2 pkt 5 ustawy z 9.12.2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017r., poz. 644 ze zm.), rekompensata - odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

Jak wynika z art. 21 cyt. ustawy, rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Celem rekompensaty, podobnie jak i emerytury pomostowej, jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych przy pracach w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W przypadku rekompensaty realizacja tego celu polega jednak nie na stworzeniu możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej, lecz na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. W taki sposób istotę rekompensaty określa zresztą sam ustawodawca, definiując ją w art. 2 pkt 5 ustawy o e. p.

Definicję pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze uprawniającą do wcześniejszej emerytury reguluje art. 32 ustawy emerytalno – rentowej oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z §3 i §4 cyt. rozporządzenia, pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury jeżeli łącznie spełnia warunki: mężczyzna jeżeli osiągnął wiek 60 lat, ma wymagany „okres zatrudnienia” 25 lat, w tym przepracował co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Decydującą rolę w analizie charakteru pracy ubezpieczonego ma zatem możliwość jej zakwalifikowania pod którąś z pozycji wymienionych w wykazach A lub B stanowiących załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że wnioskodawca spełnił sporną przesłankę zatrudnienia w szczególnych warunkach, uprawniającą do uzupełnienia stażu w szczególnych warunkach do wymaganych co najmniej 15 lat. W spornym okresie zatrudnienia wykonywał pracę w szczególnych warunkach, która została wymieniona w wykazie A dział XIV, poz. 25 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.),

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c., orzeczono jak w pkt 1 wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98§1 i 1¹ kpc w zw. z §9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2023.1964 t.j.) (pkt 2 wyroku).